

Niet-technische samenvatting 20185347

1 Algemene gegevens

1.1 Titel van het project	Bepaling van de werkzaamheid van 2 vaccins tegen de ziekte van Marek
1.2 Looptijd van het project	2 jaar.
1.3 Trefwoorden (maximaal 5)	Kip; vaccin; Marek

2 Categorie van het project

2.1 In welke categorie valt het project.	☐ Fundamenteel onderzoek
	☒ Translationeel of toegepast onderzoek
	☒ Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
<i>U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.</i>	☐ Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid
	☐ Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
	☐ Hoger onderwijs of opleiding
	☐ Forensisch onderzoek
	☐ Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

3.1 Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)	<p>De ziekte van Marek is een ernstige virusziekte bij kippen. Kippen kunnen uitstekend worden beschermd tegen deze ziekte door vaccinatie. In dit project wordt de werkzaamheid van 2 bestaande vaccins tegen de ziekte van Marek onderzocht, omdat de wijze waarop het vaccin wordt gemaakt is veranderd. De wet schrijft voor dat de werkzaamheid van de vaccins opnieuw moet worden getest. Het vaccin dat volgens de nieuwe wijze is geproduceerd mag pas worden verkocht als is aangetoond dat het werkt.</p> <p>De werking van het vaccin wordt bepaald door gevaccineerde en niet-gevaccineerde kippen bloot te stellen aan een hoeveelheid virus dat de ziekte van Marek kan veroorzaken. Als eerste onderdeel van dit project wordt onderzocht hoeveel virus aan kippen moet worden gegeven om de ziekte van Marek op te laten treden. Als tweede onderdeel van het project wordt de werkzaamheid van de 2 vaccins onderzocht.</p>
---	--

3.2 Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?	Met dit project blijven twee goede en veilige vaccins tegen de ziekte van Marek beschikbaar om kippen te beschermen tegen deze ziekte. Het voorkomt hierdoor welzijnsaantasting van de kippen én het voorkomt ook grote economische schade voor de pluimveehouder.
3.3 Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?	Er worden 650 kippen gebruikt.
3.4 Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?	In het eerste deel van het project moeten kippen die zijn blootgesteld aan het Marek virus de ziekte van Marek krijgen. In het tweede deel van het project moeten de niet-gevaccineerde dieren de ziekte van Marek krijgen, maar kan de ziekte ook bij een deel van de gevaccineerde kippen optreden.
3.5 Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?	Licht ongerief: 11%; Matig ongerief: 58%; Ernstig ongerief: 31%.
3.6 Wat is de bestemming van de dieren na afloop?	Elke kip wordt in het kader van de proef gedood.

4 Drie V's

4.1 Vervanging Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.	Proefdiervrije alternatieven kunnen niet worden gebruikt, omdat: <ol style="list-style-type: none"> 1. Hierbij de wisselwerking tussen het vaccin, de kip en de afweer niet kan worden nagebootst. 2. De dierproef beschreven in het tweede deel van het project wettelijk voorgeschreven is. Een alternatief mag hiervoor niet worden gebruikt.
4.2 Vermindering Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.	Het aantal kippen dat in het eerste deel van het project wordt gebruikt is het minimum aantal dat nodig is om een goede conclusie te trekken. Dit is onderbouwd met een berekening. Het aantal kippen dat in het tweede deel van het project wordt gebruikt is het minimum aantal kippen dat wettelijk is voorgeschreven.
4.3 Verfijning Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diersmodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.	De ziekte van Marek komt voor bij kippen en de 2 vaccins zijn ook geregistreerd voor kippen. In deze dierproef wordt alleen de diersoort gebruikt waarvoor het vaccin bedoeld is. Het model om de werkzaamheid van Marek vaccins te onderzoeken wordt al decennia lang gebruikt. Wij kunnen hierbij gebruik maken van jarenlange ervaring met dit model.

Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.

In beide onderdelen van het project worden strikte eindpunten gebruikt, waarbij dieren uit de studie worden genomen als verwacht wordt dat ze deze eindpunten zullen bereiken.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum

11 september 2018

Beoordeling achteraf

Ja

Andere opmerkingen

Nee